
Fra: Eva Johanne Johnsen <EvaJohanne.Johnsen@sor-varanger.kommune.no>
Sendt: 23. januar 2017 07:40
Til: Postmottak KD
Emne: HØRINGSSVAR - RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER

HØRINGSSVAR FRA SØR-VARANGER KOMMUNE

Metodefrihet

Det kan synes som at kvalitetsutvikling i barnehagen nå skal defineres gjennom eiers ulike definisjoner, og ikke gjennom profesjonens utvikling av barnehagesektoren. En konsekvens av dette kan være at det pedagogiske oppdraget fragmenteres og at variasjonen i kvaliteten i de ulike barnehagene blir større enn de er i dag. En løsning på dette vil være at eieransvaret knyttes til å se til at rammeplanens føringer for kvalitet implementeres, men at ansvaret for det pedagogiske oppdraget er forbeholdt pedagoger. Dette vil være på linje med lærerens metodefrihet i arbeid med læreplaner i skolen.

Å styre profesjonen gjennom regler vil innebære å redusere metodefriheten til personalet. I St.meld. 24 (2012-2013) «Framtidens barnehage» ble det slått fast at «*Rammeplanens innhold skal tilpasses det enkelte barn og barnegruppas interesser og forutsetninger. Barnehagen står fritt til å velge innhold og arbeidsmåter innenfor disse rammene.*» Gjennom forslaget til ny rammeplan mener vi at pedagogenes muligheter til å velge innhold og arbeidsmåter reduseres. Pedagogenes faglige ansvar kommer ikke tydelig nok frem i høringsutkastet. For at barnehagen skal bli en best mulig pedagogisk virksomhet for barna, må metodeansvaret ligge hos pedagogene i barnehagen.

Dokumentasjon og personalets læringsprosesser

I dagens rammeplan ivaretas en kritisk og reflekterende praksis og kan plasseres innenfor beskrivelser knyttet til *dokumentasjon*. I høringsutkastet er dokumentasjon redusert til en faktor ved planlegging, på linje med refleksjon, samtaler med barn og foreldre og systematisk vurdering. I tillegg er dokumentasjon et avsnitt under kapittel om vurdering – og da som synliggjøring av hvordan personalet arbeider og som informasjon om hva barn opplever. I tillegg er dokumentasjon knyttet til vurdering av enkeltbarn og barnegruppe.

Rammeplanen må ta høyde for planlegging som en prosess som skal sikre progresjon gjennom at barnehagen driver kontinuerlige kritiske refleksjonsprosesser over egen pedagogiske praksis – som grunnlag for vurdering.

Hvis styrer skal *lede arbeidet med planlegging, dokumentasjon, vurdering og utvikling av barnehagens innhold og arbeidsmåter* må den nye rammeplan i langt større grad knyttes til et helhetlig læringssyn som ivaretar barns levde liv i øyeblikket, som gir rom for det spontane, lekende og det improviserte; som gir barn rom for å uttrykke motstand, glede, gråt og latter, og som utfordrer personalets barnehagefaglige møte med enkeltbarnet og barnegruppa.

Medvirkning

Høringsutkastet bringer inn begrepet *innflytelse* i kapittelet om medvirkning. Til nå har praksis og føringer vært rettet mot barns rett til å virke med og til personalets ansvar for beslutningene i

barnehagen(temaheftet). Når dette bringes inn uten utdypning, gir det grunnlag for ulike tolkning, og bidrar således ikke til den tydeliggjøring utkastet er ment å bidra til. Hva legges i begrepet innflytelse som medvirkning ikke dekker?

Foreldresamarbeid

I rammeplanen heter det at: *Barnehagen skal støtte og ta hensyn til det enkelte barn, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas.* I dette ligger det en balanse mellom enkeltbarnet og barnegruppa. I høringsutkastet er dette blitt utydeliggjort gjennom at de enkelte foreldre sitt perspektiv er på sitt barn og at barnegruppa er noe foreldrerådet samlet skal fokusere på. Dette kan oppfattes som en dreining mot et mer individuelt tilbud som ikke sikrer den enkeltes foreldre sitt ansvar også for fellesskapet.

Utteksling av observasjon/vurdering

Barnehagen og foreldre kan etter høringsutkastet jevnlig utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets/barnegruppens helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Hva dette innebærer er ikke tydeliggjort. Dersom dette er et uttrykk for et ønske om tydeliggjorte undervisningskrav og tilhørende læringsmål, som skal dokumenteres med inngående kartlegging og iverksetting av støttetiltak, betraktes dette som en endring i det helhetssynet på barn som er implementert i dagens barnehagepraksis. Rammeplanens helhetlige syn på barn bygger på at barn er sosiale aktører som selv bidrar til egen og andres læring. Samspill med andre mennesker er avgjørende for barns utvikling og læring.

I kapittel 3; «Samarbeid mellom hjem og barnehage», må avsnitt tre klargjøres. Det må avklares hva foreldreråd og samarbeidsutvalg skal ha innsyn i, hva de skal ha informasjon om, hvilke observasjoner som eventuelt skal ligge til grunn for dette, og hva eventuelle endringer skal influeres av. Slik det er formulert i forslaget er dette svært uklart og kan gi rom for uheldig informasjonsutveksling om barn i barnehagen.

På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene jevnlig kan diskutere barnets trivsel og utvikling med det pedagogiske personalet. Barnehagens pedagogiske personale skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene. Barnehagens personale skal ta hensyn til foreldrenes synspunkter og foreldrene skal gis innflytelse på det pedagogiske tilbudet til sitt barn.

Danning og barns sosiale kompetanse

Kapitler som omhandler danning på den ene siden og sosial kompetanse på den andre siden samsvarer ikke like godt med hverandre. Dannelsesperspektivet i høringsutkastet reduserer danning fra å være en refleksjonsprosess til å bli samtale om normer. Eksempelvis heter det i høringsutkastet at barn skal få forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden og bidra til at de kan delta aktivt i fellesskapet (danning). Dette kan tolkes i lys av medvirkning og at barn gi uttrykk for egne meninger og oppleve at de har verdi og at barnet gjennom sin aktive deltakelse erfarer at dette har betydning for fellesskapet. I høringsutkastets beskrivelser av hva personalet skal for å fremme sosial kompetanse løftes normative føringer inn som en del av utviklingen av barns sosial kompetanse (samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap). Dette ser vi som svært uheldig. Samtale om normer for samhandling må ikke være en del av personalets oppdrag. Dette må løses gjennom refleksjonsprosesser over verdigrunnlaget som skisseres i kapittel 1

Lek

Lekens betydning for barns utvikling og læring må være et styrende prinsipp for barnehagens arbeidsmåter og fagområder. Leken må løftes frem i rammeplanen.

Større målstyring av innhold og arbeidsmåter drar planen i retning av en læreplan kontra en plan som forfekter et helhetlig læringssyn. Et helhetlig syn på læring har vært en stor del av barnehagens positive egenart og styrke. Gjennom større målstyring blir også barnehagens metodefrihet svekket. Barnehagens frihet til å velge metoder for det pedagogiske arbeidet er i samsvar med barnehagelovens mål bl.a. i forhold til barns rett til medvirkning og til individuelle tilpasninger, og må tas inn i rammeplanen igjen.

Flere yngre barn begynner i barnehage. Små barns behov, og betydningen tilvenning og tidlig innsats har må komme klarere frem.